

Sygn. akt VII U 2396/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st.sekr.sądowy Adrianna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy R. D.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek odwołania R. D.

od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

z dnia 09 sierpnia 2010 r. nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób , że zobowiązuje pozwany organ rentowy do wyliczenia wysokości emerytury policyjnej R. D. z uwzględnieniem wskaźnika 2,6% podstawy wymiaru za każdy rok służby w części dotyczącej okresu pozostawania przez skarżącego słuchaczem Wyższej Szkoły (...)w L. w okresie od dnia 01 października 1983r. do dnia 30 czerwca 1986r.,

2. oddala odwołanie w pozostałej części.

/ Na oryginale właściwy podpis. /

Sygnatura akt VII U 2396/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 09 sierpnia 2010r. o zmianie emerytury policyjnej Dyrektor Zakładu Emerytalno Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej R. D.. Pozwany wskazał, że decyzję wydano w związku z ponownym ustaleniem wysokości emerytury policyjnej na podstawie otrzymanej z IPN informacji o przebiegu służby nr (...)/2010 z dnia 01 lipca 2010r. , będącym integralną częścią niniejszej decyzji. Do wypłaty przypadła kwota 2244 zł 87 gr.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył ubezpieczony, wnosząc o jej uchylenie i przywrócenie emerytury w wysokości poprzednio przyznanej . W uzasadnieniu podniósł, iż zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem Konstytucji RP i regulacji o respektowaniu i ochronie praw nabytych. Zakwestionował zasadność odpowiedzialności zbiorowej, której został poddany w wyniku wprowadzenia ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin oraz zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, ABW, AW,

SKW, CBA, SG, BOR, PSP i SW oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, poz. 145) oraz zastosowania w stosunku do jego osoby art. 15b w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.) , które spowodowały nieuzasadnione jego zadaniem obniżenie emerytury o około 180 zł miesięcznie.

Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie wskazując, iż zaskarżona decyzja jest zgodna ze wskazanymi w odwołaniu przepisami prawa. Wskazano, że postępowanie w sprawie ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej ubezpieczonego zostało wszczęte z urzędu w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin oraz zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, ABW, AW, SKW, CBA, SG, BOR, PSP i SW oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, poz. 145) oraz uzyskaniem z Instytutu Pamięci Narodowej informacji o przebiegu służby ubezpieczonego, na podstawie której ustalono, iż odwołujący się w okresie 29. 09.1978r do maja 1990r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.). W uzasadnieniu wskazano, iż podstawą wydania przedmiotowej decyzji był art. 15b w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.) oraz fakt otrzymania od Instytutu Pamięci Narodowej informacji o przebiegu służby ubezpieczonego w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.) sporządzonej na podstawie posiadanych przez IPN akt osobowych. Podkreślono, iż zgodnie z powołanym wyżej przepisem, emerytura osoby, która w latach 1944-1990 pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, i która pozostawała na służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. wynosi 0,7 % podstawy wymiaru za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 oraz 2,6 % podstawy wymiaru za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 oraz pkt. 2-4 ustawy. Jak podkreślił organ rentowy informacja o przebiegu służby wydana przez IPN jako wiążąca dla organu stała się podstawą do wydania zaskarżonej decyzji , zatem brak podstaw do uwzględnienia roszczeń odwołującego.

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2012r. Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. (vide: postanowienie k. 20 akt sprawy)

Sąd Okręgowy ustalił, następujący stan faktyczny:

R. D. , urodzony (...), w okresie od 01 września 1982r. do 31 lipca 1990r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa.

(dowód : informacja o przebiegu służby nr (...))

Decyzją z dnia 04 grudnia 2000r. przyznano ubezpieczonemu prawo do emerytury policyjnej, której wysokość obliczono na podstawie przyjęcia przelicznika 66,97 % podstawy wymiaru świadczenia.

Decyzja z dnia 27 grudnia 2000r. przyznano nadto ubezpieczonemu policyjną rentę inwalidzką wobec zaliczenia ubezpieczonego do 3 grupy inwalidów.

Wysokość emerytury skarżącego od dnia 01 września 2010 r. została ponownie ustalona na podstawie decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia 09 sierpnia 2010r. , w oparciu o otrzymaną z Instytutu Pamięci Narodowej Informację Nr 5103/2010 z dnia 01 lipca 2010 roku o przebiegu służby ubezpieczonego, na podstawie której ustalono, iż odwołujący się w okresie od 01 września 1982r.

do 31 lipca 1990 roku pełnił służbę w charakterze funkcjonariusza w organach bezpieczeństwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Z nadesłanej przez IPN szczegółowej informacji o przebiegu służby R. D. wynika, że w okresie:

1. od 01.09.1982r. do 30.09.1983r. pełnił funkcję młodszego inspektora w Komendzie Wojewódzkiej MO w G. Wydział IV / Grupa Operacyjna w P. ,
2. od 01.07.1986r. do 30.04.1986r. pełnił funkcję inspektora w (...) Urzędzie (...)w G. / Wydział III – 1 ,
3. od 01.05.1989r. do 31.10.1989r. zajmował stanowisko starszego inspektora w(...)Urzędzie (...)w G. / Wydział III – 1 ,
4. od 01.11.1989r. do 31.01.1989r. pozostawał w dyspozycji Szefa (...) Urzędu (...),
5. od 01.02.1990r. do 31.07.1990r. pełnił funkcję młodszego inspektora w (...) Urzędzie (...)w G. / Wydział (...) Sekcja ds. Wydziałów i Ustaleń.

/okoliczności bezsporne, przebieg służby k. 43 akt sprawy /

Ubezpieczony w okresie od 01 października 1983r. do 30 czerwca 1986r. studiował w Wyższej Szkole (...) w L..

/okoliczności bezsporne, przebieg służby k. 43 akt sprawy /

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w aktach, powołanych wyżej dokumentów. W ocenie Sądu dokumenty znajdujące się w aktach sprawy są autentyczne, a ich treść nie budzi wątpliwości, nie były także przez żadną ze stron kwestionowane. W poczet materiału dowodowego Sąd zaliczył także dane z akt osobowych ubezpieczonego udostępnione przez Instytut Pamięci Narodowej w W. Oddziałowe Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w G. .

Stan faktyczny był w istocie bezsporny natomiast strony różniła jedynie jego ocena prawna.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W dniu 16 marca 2009 r., weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, poz. 145), która wprowadziła do ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.) przepis art. 15b określający zasady obliczania wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed 2 stycznia 1999 r. i pełniły służbę w charakterze funkcjonariusza w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.). Zgodnie z powołanym wyżej przepisem art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r., organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są:

- Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego,
- Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego,
- Komitet do spraw Bezpieczeństwa Publicznego,

- Jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1-3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.,
- Instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
- Akademia Spraw Wewnętrznych,
- Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza,
- Zarząd Główny Służby wewnętrznej jednostek wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki,
- Informacja Wojskowa,
- Wojskowa Służba Wewnętrzna,
- Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
- Inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych.

Zgodnie zaś z treścią ustępu 3 tego artykułu jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami.

Zgodnie z art. 13a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.) na wniosek organu emerytalnego właściwego według niniejszej ustawy, Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu sporządza na podstawie posiadanych akt osobowych i w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, przekazuje organowi emerytalnemu informację o przebiegu służby wskazanych funkcjonariuszy w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 15b powołanej wyżej ustawy w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi:

- 1) 0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990;
- 2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2-4.

Ubezpieczony w złożonym odwołaniu skupił się w większości na kwestionowaniu zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej wskazanych wyżej, stanowiących podstawę dla wydania przez organ rentowy zaskarżonej decyzji, przepisów prawa. Kwestia zgodności przepisów art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, a także art. 15 b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy była badana przez Trybunał Konstytucyjny pod kątem ich zgodności z ustawą zasadniczą. Trybunał Konstytucyjny w pkt. 4 wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. uznał, iż art. 15 b ust. 1 ustawy / dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy

Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego /.../jest zgodny z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. (57 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. W uzasadnieniu wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, iż z konstytucyjnej zasady zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa nie wynika w żaden sposób, / każdy, bez względu na cechujące go właściwości, może zakładać, że unormowanie jego praw socjalnych nie ulegnie nigdy w przyszłości zmianie na jego niekorzyść. Jego zdaniem ustawodawca był upoważniony mimo upływu 19 lat od zmiany ustrojowej do wprowadzenia regulacji obniżających w racjonalnie miarkowany sposób świadczeniu emerytalnego za okres służby w organach bezpieczeństwa publicznego, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. Trybunał Konstytucyjny podkreślił także, iż zasada ochrony praw nabytych zakazuje arbitralnego znoszenia lub ograniczenia praw podmiotowych przysługujących jednostce lub innym podmiotom prywatnym występującym w obrocie prawnym. Zaznaczył jednak, iż ochrona praw nabytych nie oznacza przy tym nienaruszalności tych praw i nie wyklucza stanowienia regulacji mniej korzystnych, jeżeli przemawiają za tym inne zasady, normy lub wartości konstytucyjne. Zgodnie z stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego zasada ochrony praw nabytych nie ma zastosowania do praw nabytych niesłusznie lub niegodziwie, a także praw nie mających oparcia w założeniach obowiązującego w dacie orzekania porządku konstytucyjnego (vide orzeczenie z 11 lutego 1992 r., sygn. K 14/91, OTK w 1992 r. cz. I; wyrok z 23 listopada 1998 r., sygn. SK 7/98, OTK ZU nr 7/1997, póż. 114; wyrok z 22 czerwca 1999 r., sygn. K 5/99, OTK ZU nr 5/1999, póż. 100). Trybunał dodatkowo podkreślił, iż chroniąc prawa nabyte nie można przyjąć, iż każda zmiana istniejącej regulacji, która byłaby zmianą na niekorzyść pewnej grupy obywateli, jest ustawodawczo zakazana, w związku z czym nie ma też wystarczających podstaw, aby twierdzić, iż ustawodawca nie może ocenić negatywnie dokonanych wcześniej rozwiązań legislacyjnych. Ustawodawca ustanawiając kwestionowane przepisy dał wyraz negatywnej ocenie działalności organów bezpieczeństwa państwa komunistycznego, o czym świadczy zarówno przebieg prac legislacyjnych, jak też treść samej preambuły ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. W preambule tej ustawodawca stanowi wyraźnie, iż kierował się „zasadą sprawiedliwości społecznej wykluczająca tolerowanie i nagradzanie bezprawia”. Zdaniem Trybunału w demokratycznym państwie prawnym jednym z kluczowych instrumentów ochrony jego podstawowych zasad jest odpowiedzialność, która obejmuje czyny wynikające z urzeczywistnienia celów źle wybranych i niezrealizowania celów wybranych dobrze. W tym sensie gwarancje bezkarności oraz przywilejów ekonomicznych pochodzących z budżetu państwa za służbę w instytucjach i organach stosujących w dyktaturze represje, nie mogą być traktowane jako element praw słusznie nabytych. Ustawodawca negatywnie ocenił sam fakt podjęcia służby w organach bezpieczeństwa Polski Ludowej, ze względu na jednoznacznie ujemną ocenę tych organów. Jednocześnie jednak w razie udzielenia przez funkcjonariusza w czasie służby w takiej policji pomocy osobie represjonowanej za działanie opozycji demokratycznej i niepodległościowej ustawodawca przewidział utrzymanie uprzywilejowanych świadczeń emerytalnych na dotychczasowych zasadach (art. 15b ust. 3 i 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, dodany przez art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r.). W opinii Trybunału prawa emerytalne nabyte przez adresatów kwestionowanych przepisów zostały nabyte niegodziwie. Nie można bowiem uznać celów i metod działania organów bezpieczeństwa Polski Ludowej za godziwe.

W związku z powyższym służba w instytucjach i organach państwa, które systemowo naruszały przyrodzone prawa człowieka i rządu prawa nie może w demokratycznym państwie prawnym uzasadniać roszczeń do utrzymania uzyskanych wcześniej przywilejów. Zdaniem Trybunału ustawodawca, ograniczając w zakwestionowanych przepisach niesłusznie nabyte przywileje emerytalne funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej, sięgnął do środka adekwatnego dla uzyskania usprawiedliwionego celu, uczynił to zarazem w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla adresatów zakwestionowanych norm.

Zdaniem Trybunału ustawodawca nie przekroczył również kompetencji władzy ustawodawczej przewidzianych w Konstytucji. Kwestionowane przepisy nie przewidują wymierzania zbiorowej kary funkcjonariuszom organów bezpieczeństwa Polski Ludowej, a jedynie obniżenie im uprzywilejowanych świadczeń emerytalnych do poziomu średniej emerytury powszechnej. Ustawodawca nie naruszył też art. 32 Konstytucji (zasada równości). Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż zasady tej wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej kategorii, a zatem wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny

być traktowane równo, a więc według jednakowej miary. Jeżeli zatem prawodawca różnicuje podmioty prawa, które charakteryzują się wspólną cechą istotną, to wprowadza odstępstwo od zasady równości. Zdaniem Trybunału jednak takie odstępstwo nic musi jednak oznaczać naruszenia art. 32 Konstytucji. W opinii Trybunału jest ono dopuszczalne, jeżeli kryterium różnicowania pozostaje w racjonalnym związku z celem i treścią danej regulacji, waga interesu, któremu różnicowanie ma służyć, pozostaje w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku wprowadzonego różnicowania oraz dodatkowo kryterium różnicowania pozostaje w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych. Wspólną cechą wszystkich funkcjonariuszy bezpieczeństwa Polski Ludowej jest ich służba w określonych w ustawie organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944 – 1990. Ta cecha różni istotnie funkcjonariuszy od pozostałych funkcjonariuszy służb mundurowych przed 1990 r. Ustawodawca przyjąwszy wspólna cechę istotną, w sposób jednakowy potraktował funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej,

Trybunał odniósł się również do zarzutu rażącej sprzeczności kwestionowanych przepisów ustawy z rezolucją Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy nr 1096 z dnia 27 czerwca 1996 r. oraz ze związanymi z tym dokumentem wytycznymi mającymi zapewnić zgodność ustaw lustracyjnych i podobnych środków administracyjnych z wymogami państwa opartego na rządach prawa. Trafnie Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż brak w w/w dokumencie zalecenia by rozliczenia z okresem komunistycznym mogły odbywać się wyłącznie w ciągu 10 lat po obaleniu dyktatury. Rozliczenia te podejmowane są na różnych obszarach, w różnych latach w ciągu ostatnich dwóch dekad. Co więcej, jak stanowi pkt 14 rezolucji 1096, „w wyjątkowych przypadkach, gdy rządzące elity dawnego reżimu przyznały sobie wyższe emerytury niż pozostałej części społeczeństwa, emerytury te powinny być ograniczonego do zwykłego poziomu”.

Wnioskodawca nie kwestionował faktu pełnienia służby w organach bezpieczeństwa a ustawodawca nie przewidział różnicowania wysokości emerytury policyjnej w zależności od stanowiska i Wydziału, jakie dany funkcjonariusz organów bezpieczeństwa zajmował w czasie służby. Zgodnie ze strukturą organizacyjną Służby Bezpieczeństwa na poziomie centralnym istniały departamenty i biura MSW. Ich zadania w terenie realizowały odpowiednie wydziały (i inne jednostki) ulokowane w Komendach Wojewódzkich MO. Następnie Komendy przemianowano na Wojewódzkie Urzędy Spraw Wewnętrznych, Na niższym szczeblu, w Komendach Powiatowych i Miejskich MO funkcjonowały Referaty ds. SB (z grupami operacyjnymi, paszportów i dowodów osobistych, rejestracji cudzoziemców, "T", "W"). Po reformie administracyjnej z 1975 r. powiatowe jednostki MO/SB zostały zlikwidowane. Struktura terenowa została jednak po kilku latach odtworzona. Okres służby pełnionej przez odwołującego mieści się zatem w katalogu organów wymienionych w art. 2 powyższej ustawy (instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych). Zatem wszystkie jednostki, w których pełnił służbę odwołujący należy zaliczyć do organów bezpieczeństwa zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku. W art. 2 mowa jest bowiem o instytucjach centralnych Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległych im jednostkach terenowych w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych.

Na gruncie niniejszej sprawy brak jest przesłanek do zaliczenia do okresu służby w organach bezpieczeństwa państwa okresu etatowych studiów zawodowych w Wyższej Szkole (...)w L.. Pogląd taki wyraził Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 18 listopada 2009 r., sygn. akt. II AKa 322/09 odnosząc w jego treści rozważania wprost do tego podmiotu. Wskazał on, iż „Wyższej Szkoły (...) z L. nie można uznać za organ bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18.10.2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, bo chociaż mieści się w katalogu instytucji wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy lustracyjnej nie odpowiada kryteriom sformułowanym w art. 2 ust. 3 tej ustawy”. Sąd Apelacyjny przypomniał, że zgodnie z art. 2 ust 3 ustawy lustracyjnej jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu tej ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami i wskazał, iż

Wyższa Szkoła (...) w L. nic została zatem z mocy prawa rozwiązana z chwilą utworzenia UOP albowiem została zniesiona ponad 10 miesięcy wcześniej i to na podstawie art. 3 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym. Pogląd ten w pełni podziela Sąd Okręgowy orzekający w niniejszej sprawie.

Skoro zatem (...) w L. nie może zostać uznana za organ bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, do którego w tym zakresie odsyła ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji /.../ to okres zaliczenia w poczet etatowych słuchaczy tej szkoły nie może być utożsamiany z okresem „pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa”, o którym mowa w art. 15 b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji /.../ i nie może skutkować obniżeniem wskaźnika podstawy wymiaru emerytury z 2,6 % do 0,7 %.

Reasumując Wyższej Szkoły (...)w L. nie można uznać za organ bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, bo chociaż mieści się w katalogu instytucji wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy lustracyjnej nie odpowiada kryteriom sformułowanym w art. 2 ust. 3 tej ustawy.

W związku z powyższym Sąd na mocy art. 477⁽⁽¹⁴⁾⁾ §2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w części dotyczącej okresu studiów odwołującego się w Wyższej Szkole (...)w L. w okresie od 1 października 1983 roku do 30 czerwca 1986 roku w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do wyliczenia emerytury policyjnej R. D. z uwzględnieniem wskaźnika 2,6% podstawy wymiaru za każdy rok służby we wskazanym powyżej okresie.

W pozostałym zakresie Sąd na mocy art. 477¹⁴ §1 k.p.c. odwołanie oddalił.

SSO Monika Popielińska